

Dốt mà hay

Năm 1940, Tưởng Giới Thạch gấp rút chuẩn bị kế hoạch “Hoa quân nhập Việt”. Tại Tỉnh Tây (Quảng Tây), tướng Trương Phát Khuê giao cho Trương Bội Công tổ chức việc này.

Trương Bội Công chính là Nguyễn Văn chiếu, thuộc lớp Đông du, sau khi phản bội, làm mật vụ, được bọn Tưởng tin dùng, nhưng lại khoác áo nhà yêu nước, nhà cách mạng.

Lúc bấy giờ, có bốn mươi ba thanh niên bị Pháp khủng bố phải chạy sang Trung Quốc. Các cán bộ cách mạng như Hoàn Sâm, Lê Quảng Ba, Quốc Văn, Bằng Giang phải đi theo để lãnh đạo họ. Trương Bội Công thu thập nhóm thanh niên này, hòng lợi dụng để phục vụ cho âm mưu của mình. Được tin, Nguyễn Ái Quốc cử người đi gặp anh em và tìm cách đưa họ thoát khỏi tay Trương Bội Công.

Nguyễn Ái Quốc đang ở Tân Khư, cách Tỉnh Tây khoảng mười cây số. Được tin Quốc dân Đảng sẽ khủng bố nhóm thanh niên nên ông Nguyễn liền cho gọi Lê Quảng Ba, Hoàn Sâm đến, giải thích rằng, lúc này Tưởng đang cần đến người Việt, nên họ không làm hại mình đâu mà sợ và cần bảo vệ, tổ chức cho an hem đi đường hoàng, nói là về nước vận động quần chúng. Khi đi lọt rồi, ta sẽ có thư cho Trương Phát Khuê nói rõ lý do và phê phán Trương Bội Công. Như vậy, họ không thể cho mình là chạy trốn và Trương Bội Công cũng mất điều kiện lợi dụng cách mạng.

Sau đó, ông Nguyễn bảo một cán bộ giỏi tiếng Hán thảo bức thư lấy lời của nhóm thanh niên Việt Nam gửi cho tướng Trương Phát Khuê như kế đã định. Người cán bộ viết xong, đưa Bác duyệt. Bác sửa chữa đôi chỗ rồi trả lại. Anh cán bộ cầm xem thì ngạc nhiên thấy chỗ sửa lại viết sai văn phạm, bèn nêu thắc mắc, Bác cười bảo:

- Chú chỉ biết viết thư là viết thư... Người Việt Nam ở vùng dân tộc viết chữ Trung Quốc thế nào mà đúng văn pháp được! Viết như vậy, học mới tinh là chính thư của anh em viết chứ. Có thể nói cái thư này hay là ở chỗ viết dốt! Thế là dốt mà hay!